

Nieuws van het beschermingsfront

Verkennen van de kansen van gebiedsgerichte aanpak

Piet Spoorenberg

Vogels kijken is een sterk toegenomen vrijetijdsbesteding. We hebben een geweldig mooie vogelwerkgroep met inmiddels duizend leden. Onze vogelwerkgroep helpt veel nieuwe vogelaars op weg met kennis over vogels en brengt vogelaars bij elkaar. In de doelstellingen van onze vogelwerkgroep staat de bescherming van de vogels en hun leefgebieden centraal. Uiteindelijk willen we de natuur en de vogels, die wij in ons hart koesteren, ook behoeden tegen uitsterven.

Bij het beschermen van vogels en hun leefgebieden komt veel kijken op het gebied van opleiding en onderzoek. Onze werkgroepen zijn hierin cruciaal. Het vele en goede werk dat die groepen nu doen staat buiten kijf en verdient alle lof en aandacht. De druk op de vogels en hun leefgebieden is voortdurend aanwezig en neemt nog steeds toe. Denk bijvoorbeeld aan bewoning, recreatie, intensivering van de landbouw etc. Om de bescherming van de vogels en hun leefgebieden te versterken is het idee ontstaan om gebiedsgericht te gaan werken. In een gebied komen de verschillende disciplines bij elkaar: kennis over de vogels, hun omgeving en de menselijke activiteiten in dat gebied. Eenieder kan een bijdrage leveren aan de doelstellingen van onze vereniging. We moeten het samen doen. Bij verschillen van inzicht of bij ruis in de communicatie vraagt dit begrip voor en vertrouwen in ieders intentie. Zonder bereidheid in inzet tot samenwerken komen we er niet.

Verkennen

Om het idee van gebiedsgerichte aanpak te verkennen was er op 4 september een bijeenkomst in de Infoschuur met de huidige coördinatoren en enkele enthousiaste leden. Tijdens deze avond werden eerst startende en lopende initiatieven van gebiedsgerichte aanpak in bebouwde omgeving toegelicht. Arda van der Lee vertelde over het initiatief om in Hilversum te starten. Daarna gaf Hugo Weenen een overzicht van de al lopende activiteiten binnen de gemeenten Blaricum, Laren, Eemnes en Huizen waarbij de Vogelwerkgroep is betrokken. Hierna werd in groepjes verkend welke kansen we nog meer zien in de leefgebieden 'stad', 'bos' en 'Eempolders'. Door de gesprekken heen werd duidelijk dat er verschillende ideeën en opvattingen zijn over hoe onderzoek en bescherming aan te pakken. Sommigen pleiten voor eerst doelen stellen en plannen maken en dan mensen erbij vinden om dat te realiseren. Anderen vinden dat je vanuit de basis, van onderop, moet werken. Of je neemt de wettelijke rechten van de natuur of dieren als uitgangspunt. Dan heb je kennis nodig en juridische kracht. Weer anderen geloven in educatie: 'jong geleerd is oud gedaan'. De verschillende strategieën kunnen ook naast elkaar bestaan en in een samenhang aan dezelfde doelstelling bijdragen. Dan kunnen leden kiezen wat hen het beste past om aan bij te dragen. Want we hebben alle kennis en vaardigheden nodig om de bescherming van de natuur en de vogels te versterken.

Denk aan tellen en meten, vertellen en schrijven, analyseren en synthetiseren, vechten en verbinden, doen en denken, enzovoort. In de vervolgacties kunnen we scherper worden in wat en hoe we dit willen aanpakken. Daarbij kunnen we niet direct van de kelder naar de zolder en moeten we onszelf ook de tijd en het vertrouwen geven dat we hier gezamenlijk stap voor stap verder in komen.

Groene bondgenoten

De vogels en de natuur beschermen kunnen we natuurlijk als Vogelwerkgroep niet alleen. Hiervoor is samenwerking met anderen noodzakelijk. Met de groene groepen die met ons gebruik maken van de Infoschuur Het Gooi zijn we gestart met een samenwerkingsproject binnen het kader van het landelijke project Groene Bondgenoten (www.groenebondgenoten.nl). Groene Bondgenoten brengt mensen samen die hun omgeving groener, gezonder en biodiverser willen maken. Wij willen hiermee vanuit de groene groepen van de Infoschuur (VWG, IVN, OGV, KNNV, VVG, Naerdincklant) aan de slag. Op zaterdag 8 november is samen met het initiatief Kerkelanden Groent (kerkelandengroent.nl) een eerste schets van een gezamenlijk project opgezet. Deze winter wordt het project verder uitgewerkt om te starten in het voorjaar 2026. Dan kunnen leden van de Vogelwerkgroep (samen met leden van andere groepen) meedoen om deze eerste stap tot een succes te maken.

Met dit project verwachten we ook te leren hoe we als groene groepen de samenwerking met andere initiatieven en inwoners kunnen opbouwen. In Hilversum zijn twee leden als Stadsvogelaar (vrijwilligersfunctie van Vogelbescherming Nederland) actief. Daarnaast zijn leden actief in Hilversum 100. Het idee is om al die actieve leden eens bij elkaar te brengen om dit binnen de VWG verder uit te diepen en te organiseren.

Eempolders en bos

Voor de leefgebieden 'Eempolders' en 'bos' zijn we nog niet zover. Wat betreft de Eempolders is op 4 september afgesproken om door te praten over een gebiedsgerichte aanpak. Dit zal worden opgepakt binnen de groepen die nu actief zijn in de Eempolders. Vervolgens

is het idee om dit met een groepje enthousiastelingen verder uit te werken. Ondergetekende zal hiertoe het initiatief nemen. Voor het leefgebied 'bos' is nog niet afgesproken wie het initiatief wil nemen om hierover te praten. Maar we kunnen ook niet van de kelder naar de zolder en het is dus geen probleem om dit even te laten rusten.

Naarderbos

Een mooi voorbeeld van hoe wij invloed kunnen hebben op het beleid van gemeenten is het Naarderbos. Het was een aantal leden van onze Vogelwerkgroep opgevallen dat in het Naarderbos bij gebrek aan 'onderhoud' van de golfbaan de natuur haar kans greep. Wij waren nieuwsgierig wat dit bijvoorbeeld betekent voor de stand van de broedvogels. Daarom heeft de

werkgroep broedvogelinventarisaties in 2025 de broedvogels in kaart gebracht. Dit werd voortreffelijk gecoördineerd door Carel de Vink en Tjeerd Ploeg met ondersteuning door Dirk Prop. In hetzelfde voorjaar besloot de gemeente Wijdmeren om te kiezen voor het aantrekken van een nieuwe golfbaanexploitant. Dit heeft geleid tot een goed overleg tussen onze vogelwerkgroep en de gemeente, waarbij de gemeente onze aanbevelingen voor groene eisen in de aanbesteding heeft overgenomen. Bij de uitreiking van het broedvogelrapport op 17 november aan Wethouder Mark Marshall is nog eens bevestigd dat de gemeente hier ook aan wil vasthouden bij de selectie van de kandidaat-exploitanten.

Om het idee van gebiedsgerichte aanpak te verkennen was er op 4 september voor werkgroepcoördinatoren en andere geïnteresseerden een bijeenkomst in de Infoschuur. | Joke van Velsen

In werkgroepen werd besproken wat er mogelijk is binnen de verschillende leefgebieden 'stad', 'bos' en 'Eempolders'. | Joke van Velsen